

Obzornik SOCIALISTIČNEGA DELA

PRILOGA *"Delavske enotnosti"*

Letnik II.

29. junija 1951

Štev. 8.

Delovni čas in delovni počitek uslužbencev v gospodarstvu

Naša ljudska revolucija je prinesla delavskemu razredu tudi uvedbo 8-urnega delavnika v vseh podjetjih, uradih in ustanovah. V teku tega 8-urnega delavnika pripada delavcem, če delajo neprekinjeno vseh osem ur, 15-minutni počitek, ki se vračuna v redni delovni čas in je kot tak tudi plačan. Kolikor pa je glede na naravo dela uveden v podjetjih deljeni delovni čas, morajo imeti delavci vmes vsaj eno uro počitka; ta počitek pa se ne vračuna v redni delovni čas in torej tudi ne more biti plačan.

Kako pa je z delovnim časom in dnevnim delovnim počitkom državnih uslužbencev v gospodarstvu?

USLUŽBENCI V GOSPODARSTVU IMAJO 8-URNI DELOVNI ČAS

Sedanji zakon o državnih uslužbencih (Ur. l. FLRJ št. 44/48) predpisuje v 53. členu, da znaša delovni čas za državne uslužbence praviloma osem ur dnevno. Na podlagi tega člena je izdala Vlada FLRJ ob koncu leta 1947 odredbo o 8-urnem delovnem času državnih uslužbencev v državnih uradih, podjetjih in ustanovah (Ur. l. FLRJ št. 107/47). Po tej odredbi naj bi imeli državni uslužbenci med delovnim časom pravico do polurnega počitka.

Z novo odredbo, ki je neposredno sledila zgoraj citirani, pa je zvezna vlada v celoti razveljavila omenjeno odredbo ter uveljavila za državne uslužbence — vendar samo za uslužbence v uradih in ustanovah — 7-urni delovni čas, in to brez pravice do počitka med delovnim časom. Ta nova odredba se je pričela uporabljati s 1. januarjem 1948 in je v veljavi še sedaj (Ur. l. FLRJ št. 111/47).

V zvezi z izdajo te odredbe so nastale nejasnosti, ki se pojavljajo deloma še danes: kako je z delovnim časom uslužbencev v podjetjih, torej v gospodarstvu. Zelo mnogo je podjetij, ki še danes uporabljajo za svoje uslužbence drugačna merila kot za delavce, zlasti glede delovnega časa.

Poudariti moramo, da so pri nas delovna razmerja vseh delovnih ljudi, zlasti pa delavcev in uslužbencev v gospodarstvu, enotna in se tudi enotno zakonsko urejajo. To je v najnovejšem času potrjeno še prav posebno s predajo podjetij v roke delovnim kolektivom, ki imajo pravico — tako delavci kakor uslužbenci — voliti in biti voljeni v organe gospodarjenja s podjetjem: v delavske svete in upravne odbore. Zato je nepravilno delati v posameznih sestavnih delovnih razmerij delavcev in uslužben-

cev v podjetjih kake večje razlike, razen tistih, ki jih nujno narekuje različna narava dela. To velja še prav posebno za delovni čas, ki mora biti za vse delavce in uslužbence v podjetju enak.

Ta zaključek je tudi pravno neoporen. Odredba o 8-urnem delovnem času, ki smo jo uvodoma citirali, je bila res razveljavljena z drugo odredbo (Ur. l. FLRJ št. 111/47), ki pa je uvedla 7-urni delovni čas izrecno samo za uslužbence državnih uradov in ustanov, ne pa tudi za uslužbence v podjetjih. Prav zato, da bi izenačila delovne pogoje vseh oseb, ki pripadajo istemu delovnemu kolektivu v podjetju in za katere tudi velja isti delovni red, ni zajela ta nova odredba uslužbencev v gospodarstvu, za katere velja torej še nadalje splošni, z zakonom o državnih uslužbencih utrjeni 8-urni delovni čas.

USLUŽBENCEM V GOSPODARSTVU PRIPADA 15-MINUTNI POČITEK MED DELOVNIM ČASOM

Že v uvodu smo ugotovili, da pripada — s posebnim navodilom zveznega ministra za delo odrejeni — 15-minutni plačani počitek tistim delavcem, ki delajo neprekinjeni 8-urni delovni čas. Iz že navedenih razlogov mora nujno veljati ta določba tudi za uslužbence v gospodarstvu, ki so z delavci v podjetju povezani v en sam delovni kolektiv in imajo z njim skupni delovni čas. Mnenje, ali morda nimajo ti uslužbenci pravico do polurnega počitka v smislu prve odredbe zvezne vlade (Ur. l. FLRJ št. 107/47), je neosnovano že sprlo tega, ker je nova odredba (Ur. l. FLRJ št. 111/47) prvo odredbo v celoti razveljavila, vtem ko sama ni ustanovila pravice do takega počitka. Zato je, da se izognemo nesporazumom, Komite vlade FLRJ za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti s pojasnilom, objavljenim v »Biltenu personalne službe« št. 3/49 izrecno priznal uslužbencem v gospodarstvu 15-minutni počitek med delovnim časom. Izhajajoč iz že večkrat poudarjene enotnosti delovnih razmerij delavcev in uslužbencev v gospodarstvu.

Ker za državne uslužbence v uradih in ustanovah tako pojasnilo ni bilo izdano, leti tudi nimajo pravice do omenjenega počitka med delovnim časom. To je tudi razumljivo sprlo dejstva, da imajo oni itak krajši, t. j. 7-urni delovni čas in da njihovo delo — gledano vsaj s fizične strani — ni toliko naporno kot delo v gospodarstvu.

L. S.

USPEH V GOSPODARSTVU

Je odvisen tudi od pravilne izbire delovne sile

Ko obravnavamo organizacijo dela kot osnovni pogoj za dvig storilnosti in znižanja proizvodnih stroškov, gledamo pri tem največ na čisto tehnično stran proizvodnega procesa. Ta zajema v glavnem razne sisteme dela, pravilno razmeščanje strojev, dostavo in odpravo surovin in izdelkov, dalje skrb, da ta material opravi čim krajšo pot, da se delavec pri svojem delu čim manj utruja, da dela vsak delavec na odgovarjajočem delovnem mestu in podobno. Čeprav smo vse to storili, še vedno nismo napravili vsega, kar zajema področje organizacije dela. Področje organizacije dela je zelo obsežno in zajema prav vse sektorje dela in faktorje, ki so v zvezi s proizvodnjo: od znanstvenega raziskavanja lastnosti delavcev, njihovih umskih in fizičnih zmogljivosti vse do lastnosti in zmogljivosti stroja in do pravilne ureditve delovnega mesta.

Mnoga svetovno znana podjetja imajo posebne psihotehnične laboratorije, kjer preizkusijo vsakega človeka, ki se vključuje v delovno razmerje v tistem podjetju. Tu delajo posebni inženirji in tehniki, ki nenehno proučujejo delovni proces in organizacijo dela. V psihotehničnih laboratorijih preizkusijo vsakega delavca po posebnih znanstvenih metodah, kjer ugotavljajo delavčevo umsko in fizično sposobnost, kako reagira na razne svetlostne spremembe, kako spoznava razne barve, kako vpliva tišina in ropot na njegov živčni sistem in podobno. Ko je delavec izdržal to preizkušnjo, se šele določi na delo, ki najbolj ustreza njegovim lastnostim. Tak delavec bo na

svojem delovnem mestu zadovoljen; svoje delo bo opravljal z užitkom in voljo ter se bo trudil, da bi čimbolj razširil obseg svojega znanja. Vzljubi bo svoj stroj in delovno orodje ter tako stopnjeval svojo storilnost. Poleg tega se bo zmanjšalo tudi število nesreč, ki so dostikrat posledica nepravilne zaposlitve delavca.

Zdrav in zadovoljen človek na pravem delovnem mestu pa končno pomeni veliko dragocenost za podjetje in le s takimi delavci bo uspeh zagotovljen. Zato bo treba zlasti naši mladini posvetiti več skrbi in jo usmeriti v pravilne poklice, da ne bi zgrešila svoje prave življenjske poti. V ta namen bo treba ustanoviti poklicne svetovalnice ali silne ustanove, ki naj usmerjajo mladino v tisti poklice, kateri najbolj odgovarjajo umskim in fizičnim lastnostim vsakega posameznika. Da pa bomo ta cilj dosegli in da bi poklicne svetovalnice res ustrezale svojemu namenu, moramo dobiti za to potrebni strokovni kader psihoteknikov, zdravnikov za poklicno medicino in podobno. Takega kadra pa pri nas občutno primanjkuje, niti ni večjega zanimanja za tak študij, morda iz opravičljivih razlogov, ker prej niso videli bodočnosti v tem poklicu. Naša razvijajoča se industrija in plansko gospodarstvo pa bosta v bodoče potrebovala vedno več tovrstnih strokovnjakov, kajti nujno moramo tudi delovno silo plansko usmerjati in postaviti vsakega človeka na mesto, ki njegovim lastnostim najbolj ustreza.

D. J.

Ali se delavcu lahko plača izostanek zaradi zasebnih opravkov

V 59 členu zakona o državnih uslužbencih (Ur. l. FLRJ št. 44-48) je predvidena za državne uslužbenca možnost plačanega dopusta zaradi zasebnih opravkov. Kolikor skupno število takih izostankov ne preseže 7 dni v enem koledarskem letu, se taki izostanki ne vštejejo v redni letni dopust tistega uslužbenca; kolikor pa presegajo 7 dni, tedaj se vštejejo. Seveda lahko starešina, ki je pristojen za nastavitev uslužbenca, dovoli le-temu tudi daljši dopust zaradi zasebnih opravkov, vendar se praviloma tak daljši dopust plača le takrat, kadar je v interesu službe, sicer pa je neplačan.

Vse do danes pa v naši zakonodaji še ni določeno o tem, ali lahko tudi delavec dobi plačan dopust zaradi zasebnega opravka, torej izključno v svojem lastnem interesu. Stališče nekaterih državnih organov (n. pr. bivšega zveznega ministrstva za delo) je bilo dosledno to, da se delavcu v nobenem primeru ne more dati plačanega dopusta zaradi zaseb. opravka, pa naj je primer še tako nujen (smrt ali bolezen v družini, poroka itd.). To stališče je prišlo v več primerih do izraza v navodilih in tolmačenjih, objavljenih v

»Vesniku rada«, glasilu zveznega ministrstva za delo.

Praksa v LR Sloveniji — zlasti Ministrstva za delo LRS — pa je zastopala že od vsega začetka, zlasti pa še od objave navodil za izvajanje uredbe o plačnem letnem dopustu (Ur. l. FLRJ št. 40-50), ki nikjer ne prepoveduje plačanega dopusta delavcem zaradi zasebnih opravkov, stališče, da morajo biti delavci spriči enotnega pojmovanja delovnega razmerja tudi glede dopusta povsem izenačeni z uslužbenci.* V načelu je treba torej priznati tudi delavcem možnost, da dobe v nujnih primerih plačan izredni dopust zaradi ureditve raznih zasebnih zadev; seveda naj bi zaradi ohranitve delovne discipline in očuvanja proizvodnje taki izostanki ne presegali števila 2—3 dni v letu.

To stališče je danes splošno priznano in je prodrlo tudi v naši teoriji in praksi.

* Okrožnica Ministrstva za delo LRS št. 36 iz leta 1950, objavljena v št. 18 »Obzornika socialističnega dela« iz l. 1950, ki zastopa nasprotno stališče, je bila pozneje razveljavljena (glej navodila in tolmačenja v današnji številki!).

Sprejel ga je tudi osnutek nove uredbe o delovnih razmerjih v gospodarstvu, ki izenačuje delavce in uslužbence v gospodarskih podjetjih dosledno v vseh njihovih pravicah in dolžnostih. Tako je v osnutku enotno urejeno tudi vprašanje dopusta zaradi zasebnih opravkov in je delavcem kakor uslužbencem dana možnost, da dobe do 7 dni plačanega dopusta v letu zaradi ureditve raznih osebnih zadev, ki se tičejo njih zasebnega življenja. Do 7 dni takega dopusta daje direktor podjetja; preko 7 dni pa upravni odbor, ki odloči o tem, ali naj se tak daljši dopust plača ali ne. Tak daljši dopust bo

pač plačan v primeru, kadar bo delavec s tem, da gre recimo na tečaj za strokovno usposabljanje, koristil z dvigom svojega strokovnega znanja tudi podjetju, v katerem dela.

Kar je danes še zgolj praksa brez formalne zakonske osnove, bo že jutri pisan zakon. Vsekakor pa je treba tudi na to vprašanje že danes gledati s stališča pravičnega vrednotenja delovnih razmerij v našem družbeno-gospodarskem sistemu, ki so enotna in ki terjajo tudi enotne zakonske ureditve tako načelno kakor v podrobnostih.

S.

Navodila in tolmačenja

BREZPLAČNO DAJANJE MLEKA DELAVCEM

Na priporočilo Ministrstva za delo FLRJ št. 4236 z dne 1. VIII. 1946 so dajala podjetja določenim kategorijam delavcev, ki delajo s snovmi, ki so škodljive za zdravje ali pri visoki temperaturi, brezplačno od pol do enega litra mleka dnevno. Glede na nabavne možnosti so nekatera podjetja (oziroma ustanove za svoje laboratorije) dobivale to mleko po nižjih enotnih cenah od preskrbovalnih organov, vtem ko so druga podjetja dobavljala mleko s svojih lastnih ekonomij. Z ukinitvijo obveznega odkupa mleka bodo morala podjetja kupovati mleko po prosto formiranih cenah na drobno, kar bo povzročilo večje izdatke. Da ne bi bilo težav z dovoljevanjem potrebnih kreditov za te večje izdatke, je Ministrstvo za finance FLRJ pod Kab. br. 37 z dne 2. VI. 1951 izdalo naslednje pojasnilo:

«Tudi doslej so podjetja, kjer delajo delavci s snovmi, škodljivimi za zdravje ali pri visoki temperaturi, lahko zaračunavala v svojo polno lastno ceno tiste normirane količine mleka, ki jih je pristojni organ predpisal za določene kategorije delavcev. Te količine mleka so podjetja zaračunavala po nabavni ceni. Nikakega zadržka torej ni, da postopajo podjetja na enak način tudi za naprej.»

(Izdala zvezna inšpekcija za delo pod št. 6387 dne 6. junija 1951.)

ZARAČUNAVANJE POVEČANIH DNEVNIC ZA SLUŽBENA POTOVANJA

Na vprašanje, kako je treba pravilno razlagati in uporabljati odločbo o zvišanju dnevnic za službena potovanja in okrajih, za katere velja to zvišanje (Ur. l. FLRJ št. 17/183 z dne 4. aprila 1951), dajemo naslednje pojasnilo in navodilo:

Povečanje dnevnic, ki ga določa I. točka odločbe o zvišanju dnevnic za službena potovanja, velja in se sme računati le, kadar uslužbenec prebije več kakor 12 ur v mestu, za katero je določeno povečanje dnevnic. V ta čas se ne šteje trajanje potovanja iz službenega kraja do mesta, za katero velja zvišanje dnevnic, niti za trajanje povratka.

Isto velja za krožna službena potovanja. Povečana dnevnicla pripada torej samo tedaj, če prebije uslužbenec več kakor 12 ur v kraju, za katerega velja povečanje dnevnic, za čas potovanja iz kraja v kraj pa samo normalna dnevnicla.

TUDI DELAVCEM SE LAHKO PLAČAJO IZOSTANKI ZARADI ZASEBNIH OPRAVKOV

Ministrstvo za delo LRS je dne 31. julija 1950 pod št. 36 izdalo okrožnico, po kateri

se izostanki zaradi zasebnih opravkov v nobenem primeru ne bi smeli plačevati. In to niti delavcem niti uslužbencem. To navodilo je bilo objavljeno tudi v »Obzorniku socialističnega dela« št. 17/50.

Ker to navodilo ni bilo v skladu z obstoječimi zakonskimi predpisi, ki dajejo vsaj uslužbenecem — možnost plačanega dopusta zaradi zasebnih opravkov, seveda z dovoljenjem pristojnega voditelja oz. starešine, je Ministrstvo za delo LRS to svojo okrožnico dopolnilo z novo okrožnico št. 2097/20-50 z dne 22. XI. 1950, naslovljeno na vse gospodarske resore vlade LRS. Ta nova okrožnica daje možnost dovoljevanja plačnega dopusta zaradi zasebnih opravkov ne samo državnim uslužbencem, ki imajo to možnost izrečno utrjeno v veljavnem zakonu o državnih uslužbenih, temveč tudi delavcem sprito načelnega pojmovanja enotnosti delovnega razmerja za vse naše delovne ljudi. Seveda bo od pristojnega voditelja oz. starešine odvisno, ali bo po natančni oceni vsakega posameznega primera dovolil tak plačan izostanek ali ne; načeloma pa naj bi število takih primerov ne presehalo treh dni v posameznem koledarskem letu. (Iz pisarne Ministrstva za delo LRS.)

ZIVILSKE NAKAZNICE VPOKLICANIH NA VOJAŠKE VAJE

Delavci, uslužbeni in nameščenci, ki so vpoklicani na vojaške vaje, pa vzdržujejo družino, obdržijo v času vojaških vaj pravico do svoje prejšnje civilske R nakaznice. Prav tako obdržijo svojo dosedanja civilska nakaznica v času vojaških vaj tudi tisti delavci, uslužbeni in nameščenci, ki nimajo svoje lastne družine (žene, otroci), vzdržujejo pa svoje bližnje sorodnike (brate, sestre itd.), ki še niso sposobni za pridobivanje oz. se še šolajo itd.

Potemtakem nimajo pravice do civilske nakaznice v času vojaških vaj samo tisti delavci, uslužbeni in nameščenci, ki nikogar ne vzdržujejo; v času vojaških vaj pa se itak hranijo v svoji vojaški enotni.

(Iz pisarne Ministrstva za delo LRS.)

NOVE DNEVNICE IN TERENSKI DODATKI VELJAJO TUDI ZA ZASEBNI SEKTOR

Dopolnitvena uredba k uredbi o potnih in selitvenih stroških državnih uslužbencev, objavljena lani v 17. številki Uradnega lista FLRJ, je prinesla ureditev dnevnic in terenskih dodatkov tudi za delavce. Ker nastajajo dvomi, ali naj se tudi dnevnic in terenskih dodatki delavcev v zasebnem sektorju odražajo po tej uredbi, pojasnjujemo, da se morajo določbe te uredbe smiselno

uporabljati tudi na delavce, zaposlene v zasebnem sektorju (v obrti itd.). Glede konkretnega odmerjanja terenskih dodatkov v zakonito predvidenem okviru (15–70%) bo

Ministrstvo za delo LRS v kratkem izdalo potrebna navodila, ki bodo zajela tudi delavce v zasebnem sektorju.

(Iz pisarne Ministrstva za delo LRS.)

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

T. I. Maribor. — 22. maja ste si zlomili nogo. 26. maja pa ste dobili upokojitveno odločbo in 1. junija stopili v pokoj. Vprašujete, ali vam sedaj pripada samo pokojnina ali imate pravico tudi do invalidnine? — **Odgovor:** Ker ste upokojeni, vam pripada samo pokojnina. Kot upokojenec pa imate pravico do brezplačnega zdravljenja.

Č. M. Zreče: Radi bi vedeli, komu pripada starostni in nezdgodni dopust ter če se lahko neizkoriščen dopust iz preteklega leta prenese v naslednje leto? — **Odgovor:** Nimamo nobenih posebnih »starostnih in nezdgodnih« dopustov. Delavci in uslužbenici imajo pravico do plačanega letnega dopusta od najmanj 14 do največ 30 dni v posameznem koledarskem letu. V tem okviru se posameznim delavcem in uslužbencem določi trajanje letnega dopusta po njihovem delu, po delovnih pogojih itd. Pri določanju trajanja letnega dopusta pa se med drugim tudi upoštevajo zlasti delovni invalidi in pa starejši delavci, ki imajo več let službe, posebno tisti, ki so daljši čas v službi pri istem podjetju. Vsem tem se lahko prizna dopust, daljši od 14 dni. O tem odloča upravni odbor podjetja. Nedopustno pa je prenašati neizkoriščen dopust iz preteklega leta v naslednje. Delavcem, katerim je bil letni dopust v prejšnjem letu ustavljen in ga niso mogli izkoristiti, se more v naslednjem letu priznati prav tako dopust, daljši od 14 dni. Sicer pa vam priporočamo, da proučite navodilo za izvajanje uredbe o plačanem letnem dopustu delavcev, nameščenecv in uslužbenecv, ki je objavljeno v Uradnem listu FLRJ, št. 40 iz leta 1950. To navodilo vsebuje podrobna določila o dopustih.

V. S. Gap. Celje. 1. Ali pripada dodatek za nepretrgano zaposlitev delavcu, ki je bil pred zaposlitvijo v svojstvu delavca zaposlen od leta 1946 dalje kot uslužbenec in bil premeščen v podjetje tako, da ves ta čas ni prekinil zaposlitve po svoji krivdi? — **Odgovor:** Pravica na dodatek za nepretrgano zaposlitev je odvisna od neprekinjene delovne dobe pri istem delodajalcu, pri čemer se upoštevajo tudi morebitne premeščitve ali prevzemi, ki ne vplivajo na ta pogoj. Z ozirom na to je tudi treba v gornjem primeru v dopisu navedenemu delavcu priznati dodatek za nepretrgano zaposlitev, računajoč pri tem zaposlitev od 1948. dalje.

2. Uslužbenec je zaposlen v Celju, njegova družina pa se nahaja v Nazarju. Prejema tudi dodatek za ločeno življenje, ker v Celju ne dobi stanovanja za svojo družino. Vprašujete, ali ima ta uslužbenec pravico do dnevnice, če se službeno mudi v Nazarju, torej v kraju, kjer živi njegova družina? — **Odgovor:** 11. člen uredbe o povračilu potnih in selitvenih stroškov našteva kriterije, po katerih je pristojni staršina dolžan oceniti predloženi zahtevek uslužbenca za povračilo potnih stroškov za službeno potovanje. Med temi kriteriji cit. člen v

3. točki izrecno navaja primer, da se uslužbenec na svojem službenem potovanju nahaja v kraju, kjer stanuje njegova družina in ki prejema zaradi ločenega življenja tudi dodatek. Dnevnice so namenjene za kritje stroškov za prehrano, prenočišča, ki jih ima uslužbenec zaradi službenega potovanja. Če se uslužbenec mudi v kraju prebivališča svoje družine, ki ni kraj njegove zaposlitve, prejema pa zaradi ločitve od svoje družine dodatek za ločeno življenje, potem razen učinkovitih prevoznih stroškov ne bi mogel dobiti še dnevnice, ker se predpostavlja, da v takih primerih dobi vsi oskrbo pri svoji družini, večji stroški zaradi ločenega življenja pa so že itak kriti z dodatkom za ločeno življenje.

F. S. Dol. Lendava: V svojem dopisu niste navedli, ali je podjetje izplačevalo vsem obratovodjem dodatek po delovnem učinku v smislu pravilnika o dodatku po delovnem učinku za uslužbenice industrijske tehnične stroke, ki so zaposleni v rudarstvu. Če je podjetje izpolnjevalo pogoje, predpisane v tem pravilniku, za izplačevanje tega dodatka in izplačevalo tudi vsem ostalim obratovodjem, vam pa ne in ste tudi vi v svojem obratu izpolnjevali pogoje, potem ste upravičeni tudi s tožbo na delovno sodišče zahtevati izplačilo tega dodatka za ves čas, v katerem so bili vsi ti pogoji izpolnjeni. Če pa tega dodatka v tem pravilniku naštetim upravičencem podjetje ni izplačevalo, ker niso bili podani predpisani pogoji, potem seveda ne bi bilo mogoče uveljavljati takega zahtevka.

D. M. Trbovlje: Zaposleni ste v svojstvu državnega uslužbenca. 1. tega meseca vam je podjetje odpovedalo, vi pa mislite, da je odpoved nedopustna, dokler niste prevedeni v delavski stalež. — **Odgovor:** Zakon o državnih uslužbenecih našteva okolnosti, zaradi katerih odpoved ali s strani države ali s strani državnega uslužbenca ni dopustna. Morebitna prevedba ne spada med te okoliščine. Podjetje vam torej lahko odpove. Proti odpovedi, ki jo da direktor podjetja uslužbencu, pa ima ta pravico, da se pritoži na upravni odbor podjetja, ki dokončno odloči o pritožbi.

Solska izobrazba. Ne vemo, zakaj naj bi se v šolsko izobrazbo vštela tudi dveletna podoficijska šola. Ne navajate, ali je bila ta šola samo vojaškega značaja, ali pa ste si v njej pridobili strokovno kvalifikacijo tudi za določen poklic in ne samo za poklic vojaka. Končno pa je merodajno dejansko znanje in ugotovljena strokovna sposobnost in če to imate za svoje delo, ki ga sedaj opravljate, potem niti ne bi bilo treba upoštevati dveletne podoficijske šole.

C. M. Litija. Obrnite se na Svet za ljudsko zdravstvo in socialno skrbstvo — uprava za socialno zavarovanje.

VSEBINA DANASNJE PRILOGE

Delovni čas in delovni počitek uslužbenecv v gospodarstvu. — Uspeh v gospodarstvu je odvisen tudi od pravilne izbire delovne sile. — Ali se delavcu lahko plača izostanek zaradi zasebnih opravkov? — Navodila in izločenja. — Vprašanja in odgovori.